ՍԷՃՄՈՒԱՑԸ ԱԽՊԱՏԱՐ

40 Փր. ԵԷՊՄԻ ՂԱԶԷԹԱ 40 Փր.

﴿ درعليده بك اوغلنده تقسيم جوارنده شيشلى جاده‌سنده واقع ٥ نومرو ايله مرقم مجموعهٔ اخبار غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه ﴾

Պիր նուսխրօսու 40 փր. — Պիր հաֆթա կէչիրմէսէն ամսրա 2 ղրշ. — Իքի հաֆթատան ամսրա 8. — Իւչ հաֆթատան պիր այա գատար 10. — Իւչ այատան ամսրա 20 ղրշ. տալր.
Էնէլիսի բէշին 200. — Ալթը այլըղը 110. — Իւչ այլըղը 60. — Թաշրայար իչին բօսթա իւճրէթի 48. — Շէհիր բօսթասը իչին 87 ղրշ. տալր.
Ղազէթայա միւթէալլիք խուսուսատի իչին 6. ԹՕԼԱՑԵԱՆ միւրաճաատի օլունուր.

ԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — Ն° 366 — ՀՈՒՄԱՍ 15/27 ՆՈՅ. 1885
ԱԼԱԹՈՒՐԴԱ ١٩ ՍԷՖԷՐ ١٣٠٣
ԻՏԱՐԷԽԱՆԷՍԻ, ԱՍԻԹԱՆԷ,
ՊԷՅՈՂԼՈՒ ՇԷՀՐԻ ՍՕԳԱՂԸ Ն° 5

Իլանաթըն պիր սաթըրը պիր տէֆալէդ իչին 3. — Իքիշէր տէֆա իչին 2. — Իւչէր տէֆա իչին 1. — Իլք սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհէր սաթըրը 10 ղրշ.
Տահա զիյատէ վէ ուզուն իլանաթ իչին այրըճա բազարլըղ օլունուր.
Բօսթա իւճրէթը վէրիլմէմիշ մէքթիւպլէր գապուլ օլունմազ.
Տէրճ օլունմայան էվրաղ իատէ իտիլմէզ.
Ղէմիրու նախիտայա այիտ պէնտլէր մէճճանէն ատէրճ օլունուր.

ՄԷՍԷԼԷՑԻ ԵԷՎՄԻԵԷ

ԹՕԲՀԱՆԷ ՏԻԲԼՕՄԱԹԼԱՐԸ

Կօյուա Նամ Ֆրանսրզ զազէթասը-նըն Տէրսաատէթ մուխպիրի, գօնֆէրանս սալասընը զիեարէթ իթմիշ օլատուղունտան, օլ պապտէ մալիւմաթը աթիեէեի եազմըշ տըր քի, գարիուններմուզ թարաֆընտան էհէմմիյէթլէ օգունուլաճաղը ճիհէթլէ, թէրճէմէ վէ պէեան իյէրիզ.

ԳՕՆՖԷՐԱՆՍ ՍԱԼԱՍԸ

Թօբհանէյի ամիրէյի թէշքիլ իտէն տէօրթ քէօշէլի պինանընը օրթասընտա պիր ճամի վէ ախիրէն ինչա օլունմուշ պիր քէօշք օլուպ, պաղէն զաթը հազրէթի Բաթիշահի մէզքիւր քէօշկիւ թէշրիֆ պուեուրուրլար.

Մուրախխասլարընը կիտիպ կէլմէյէրինէ սուհուլէթ օլմագ իչին, իշպու քէօշկ՝ թարաֆը հազրէթի Շէհրիեարիտէն գօնֆէրանս իճթիմալէրինէ թախսիս պույրուլմուշ տուր.

Իճթիմաաթ սալասը, բէք սայթանթը օլմաերպ, հէման պիւթիւն թէշէբբիւսատը բուրուտ գուսմաշաճ ուզ. թուգու իսկէմիլէրտէն իպարէթ տիր. Պէյզավի կէնիշ բէնշիրէլէրտէն կիւնէշ իշերի կիրիպ, խարիճտէքի կիւզել մէնզարէլեր վէ Գալաթա իլէ Պէյօղլունուն իշլէք մահէլլէլերի, վէ պիր ազ էօրէտէ Տօլմա-պաղչէ սէրաեր պու բէնշիրէլէրտէն միւշահէտէ օլունուր.

Մէզքիւր սալանը օրթասընտա տէյիրմի պիր մասա պուլունուպ, իշպու միւնասիպէթլէ, իւզերինէ պինլերճէ բէնկլերի հավի պիր միքէլլէֆ աճէմ հալընը էօրթիւլմիշ, վէ էթրաֆընա, սէքիզ նէֆէր տիրլօմաթա մախսուս սէքիզ ատէտ գօյմուգլու իսկէմէ վազիտիմիշտիր. Եանլարտա պաղը եազընանէլէր օլուպ, պունլարտա տախի Մ. Հանօթօ իլէ գօնֆէրանսը սայիր քեաթիպլերի օթուրմագտա, վէ իճթիմալէրին զապթլարընը գալէմէ այմագտա տրրլար.

Այրա սրրա բէյիս թարաֆընտան միզաքէրաթ թաթիլ օլունարագ, տէրունինտէ կիզել պիր չէշմէ պուլունան պաղչէտէ սիկարա իչիլմէկէ էնիլիր.

* * *

ՕՍՄԱՆԼԸ ՄՈՒՐԱԽԽԱՍԼԱՐԸ

Գօնֆէրանս բէյիսի Սայիտ բաշա հազրէթլէրի, էլլի եաչընտա օլուպ, օրթա պօյու, գավի իլ պիտնէ, սագալը վէ սաչլարը գար կիպի պէեազ, վէ քիվէսի՝ Շարգըն ախիդ թասվիրլէրինի անտրըր սուրէթտէ տիր.

Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի անասըլ ֆիւրսատ օլուպ, խայրի վագրթտան պէրու խըտմէթի միլքիեէտէ տէվամ պուեուրմագտա տըր. Քէնտիլէրինին զարնա միւթեասրբիք օլատուղլարը հէնուզ խաթրլարտա օլուպ, չէդրի մէզքիւր՝ 1878տէ մէմալիքի Օսմանիէտէն թէֆրիգ իտիլտիկինտէ, զաթր հազրէթի Բաթիշահի, քէնտիլէրինէ նէզարէթի խարիճիեէ մէմուրիեէթինի թէվտի պուեուրմուշտար տըր. Սայիտ բաշա հազրէթլէրի, 1882տէ, Սթանպօլտա թէճէմմիւ իտէն Մըսըր գօնֆէրանսընա հիսսէտար օլմուշ տուր. Մէզքիւր գօնֆէրանս, ամիրալ Օէյմուրուն իսկէնտէրիէեի թօբա թութմասը իւզերինէ տաղրմըշ տըր.

Մուախխարէն միւշարիլէյհ Պէրլին սէֆարէթինէ թայեին օլունուպ, իմբէրաթօր Կիյեոմուն վէ բրէնս տը Պիզմարգըն նազարը թէվէճճիհիհունու գազանմըշ տըր. Թապիթիյլէ բաշայի միւշարիլէյհ՝ մէզքիւր վազիեէթի վէ տէրտէսթի քիչատ օլան գօնֆէրանս իճապընճա, Պապը Ալինին ինթիխապընա լաերգ պուլունմուշ տուր.

Տէմիրէթի Ալիեէնին իքինճի մուրախխասը օլան Սէրվէր բաշա հազրէթլէրի, ըէյիսին սօյ թարաֆընտա օթուրմագտա տըրլար. Միւշարիլէյհ՝ ուզուն պօյու, կէօսթէրիշի վէ զաեէթ տինճ պիր քիմսէ օլուպ, վագտա սինինի ալթմըշ բատտէլէրինտէ իսէ տէ, կէօզլերի՝ հէնուզ կէնճիք վագթինտէ կիպի բարամագտա տըր. Եիւզիւ՝ մանէատար վէ կիւլէճ օլմագլէ, ճալիպի թէվիւճճիհ տիր. Սէրվէր բաշա հազրէթլէրի՝ էվրօբանընն պաշլըճա տար իւ ֆինունլարընտա միւքէմմէլ թալիմ ու թէրպիեէ թասհիսիյլէ, կէնճ չաղընտա թարիգի սիեասիեէ տախիլ օլմուշ տուր. Իքինճի իմբէրաթօր Ալէքսանտրընը ըէսմի թէթէվվիւճիւնտէ, մասլահաթկիւզար սրֆաթըյլա հազրը պուլունուպ, հիւսնի ախվար ու հարաքեաթը վէ միւքէմմէլէն ֆրանսրզճա թէքլիլիմ իթմէսիյլէ. Ռուսիա խանէտանը նէզտինտէ պիեիւք մուվաֆֆագըյեէթէ նայիլ օլմուշ, վէ Տէրսաատէթէ ավտէթինտէ, թէզվիւճ իյլէմիշ տիր.

Մահմուտ Նէտիմ բաշանընն ատատրէթէ կէչմէսինտէ, Սէրվէր բաշա, եէնի հէյեէթի վիւքելաա տախիլ օլմուշ, վէ Ռուսիա օրտուսու Էտիրնէ գաբուլարընտա պուլունմագտա իլքէն, մուրախխաս սրֆաթըյլա մէզքիւր օրտուկեահա պիլ ազիմէ, Ալիթէֆանօս ահանամէսինէ վազը իմզա իյլէմիշ տիր. Իւչինճի իմբէրաթօր Ալէքսանտրընը ըէսմի թէթէվվիւճինտէ տախի թարաֆը հազրէթի Բաթիշահիտէն վէ քեալէթէն Ռուսիաեա կիթմիշ, վէ էլեէմ ատիլեէ նէզարէթինի իյֆա իթմէքտէ պուլունմուշ տուր.

* * *

ԷՎՐՕԲԱ ՏԻԲԼՕՄԱԹԼԱՐԸ

Ալմանիա մուրախխասը Մ. տը Բաոովիշ՝ ըէյիսին սաղ թարաֆընտա օթուրմագտա տըր. Միւշարիլէյհ ուզուն պօյու, կէօսթէրիշի, եիւզիւ թրաշը վէ նազիք պըեզգը, ալիմ պագըշը վէ կիւլէճ եիւզիւ օլուպ, Ալմանիա պաշ վէքիլինին նազիլի սէտասը օլմասը հասէպիյլէ. Պապը Ալի իւզերինէ թէֆէվվիւզիւ նուֆուզու հայիզ օլատուղու մաղնուն տուր. Մ. տը Բաոովիշ՝ մութթասըֆ օլատուղու զէքեավէթ վէ մէհարէթի սիեասիեէ պիյլէ. ումումուն մազհարը թէվէճճիհ վէ ըաղպէթի օյապիլմիշ տիր.

Միւշարիլէյհին սաղ թարաֆընտա Ավթրիա-Մաճարիսթան մուրախխասը պարօն տը Գալիս օթուրմագտա տըր. Պու զաթ՝ ուզուն պօյու վէ էնի ումուզու օլուպ, իւզերինտէ ասքերլիք հալի վար տըր. Անլընընն բէք աչըզ օյմասընտան գուվվէթի պիր պէյնի պուլունտուզու անլաշըլմագտա տըր. Եիւզիւնիւն կիօրիւնիւչիւ, ճէսուրանէ, հաթթա ամիրանէ օլուպ, արա սրրա տիրլօմաթիդ բէրտէսի ալթընտան ասքերի հալի միւշահէտէ գէլընմագտա տըր. Լաքին Մ. տը Գալիս, պու հրանամիզ զէմանլարտա, իլք հարէքէթինէ հաքիմ օրնաղլըղը պիրտիկինտէն, ասլա իկիթալիք կէօթէրմէմիշ տիր.

Միւշարիլէյհին եանընտա օթուրան Ֆրանսա մուրախխասը մարքիզ տը Նօայլ տըր. Միւշարիլէյհին սիմասը իւզերինտէ միւշահէտէ օյունան սօյկունլուգ, ըէֆիգէրերինէ պիր տէրէճէ թէէսիր իթմէքտէ տիր. Արա սրրա մուզտարրպ կէօրիւնէն եիւզիւ, ուզուն վէ սիեահ պիր սագալ իլէ գաբը տըր. Նօայլ խանէտանընտան նէզտի Պապը Ալիտէ ալթը զաթ սէֆարէթէ թայեին օյունմուշ, վէ միւշարիլէյհ տախի էճատտընն մէյլէքինէ սայիք օլարագ, մապէյնի Հիւմաեունտա նէ գատար հիւսնի թէվէճճիհէ մազհար օլսա, Ճիւմհուրիեէթին մէնաֆիինի ասլա նազարը տիգգաթընտան տուր իթմէմէքտէ տիր.

Մարքինին սաղ թարաֆընտա ինկիլթէրրա մուրախխասը սըր Ռիլեամ Ուայթ օթուրուպ, միւշարիլէյհին հէր հալի՝ ինկիլիզ տիբլօմաթը օյնրղընը միւպէյեին տիր. Լօրտ Տըֆրին Հինտիսթանա ադիմէթ իտէրի տէն պէրու սրը Ուայթ, մասլահաթկիւզար օյուպ, գօնֆէրանսընն խիթամընտա մէմուրիեէթինի սրը Էտվարթ Թօրնթօնա թէրքլէ, քէնտիսի Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իյլէեէճէք տիր.

Միւշարիլէյհին եանընտա օթուրան վէ Բիգ տը Միրանտօլու անտրան իհթիեար, չէլիս իլ սիֆէրա գօնթ Դօրթի տիր.

Միւշարիլէյհին եիւզիւնտէն, Իթալիա մուրախխասը օյտուղու անլաշըլմաեըպ, թավր ու հարէքէթինտէն, տիբլօմաթ տէյիլ, սաի պիր չէհիրլի օյտուղու զանն օլունուր. Լաքին տօգուզ սէնէտէն պէրու Սթանպօլտա սէֆարէթ խըտմէթինի իյֆա իթմէքտէ օլուպ, վէ եաբընըզ պիր գաչ մահ խարիճիեէ նէզարէթինի իյֆա իթմէք իւզրէ սէֆարէթտէն չէքիլմիշ տիր. Գօնթ Դօրթի՝ Պէրլին գօնկրէսինէ տախիլ օլուպ, իթալիանըն մէթալիպաթընը գապուլ իթտիրմէկէ բէք չօգ սայ իթմիշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամըշ տըր. Գօնֆէրանսընն խիթամընտա, միւշարիլէյհ տախի Տէրսաատէթ սէֆարէթինի թէրքլէ, Լոնտրա սէֆարէթինի տէրիւհտէ իտէճէք տիր.

Խիլաաա, մասանընն ուճունտա, Ռուսիա էլչիսի Մ. տը Նէլիտօֆ օթուրմագտա տըր. Միւշարիլէյհ՝ պիր ամիգ խանէտանտան թէվէլլիա իթմիշ օլուպ, իմբէրաթօրուն մազհարը բաղպէթի օյապագտա տըր.

1876 տա Մ. տը Նէլիտօֆ, ժէնէրալ ինեաթիէֆին սէֆարէթի զէմանընտա պաշ միւշավիրը՝ օլուպ, պու սրֆաթլա իլանը հարպը պէեան իյլէմիշ տիր. Անճագ միւշարիլէյհ, Մէնշիգօֆ մագամընտա Պապը Ալիեէ կէլմէեիպ, հիւքմաարը մէթպուէսինին իլթիմասթումունու համիլ օլատուղու էն սօն քէրթիէտէ անլաշըլմըշ տըր.

Մուախխարէն Մ. տը Նէլիտօֆ՝ օրտու մէրքէզինտէ միւշավիր թայեին օլունարագ, Ալիսթէֆանօստա ագտ օլունան միւսալէհանամէյի իպթիտայիյեեէ վազը իմզա իյլէմիշ տիր. Միւշարիլէյհ պիր սէնէ գատար Տըրեզտա սէֆարէթինտէ գալտըղտան սօնրա, Պապը Ալի նէզտինտէ սէֆիր թայեին իտիլմիշ, վէ Տէրսաատէթտէ Ռուսիա Նուֆուզունու իպգաեէ չալըշմըշ իսէ տէ, մէսաիյի տայիմա մուվաֆֆագըյեէթ կէօրմէմիշ տիր. Պու հիւմլէ իլէ Տէրսաատէթտէքի վազիեէթի՝ չօգ տէֆա թէֆէվվիւգիւ նուֆուզու հայիզ պուլունմուշ տուր.

Իշթէ գօնֆէրանսա հիսսէտար օլան վէ Պոլգան նիմ ճէզիրէսինտէ, ահվալը սապգէեի իպգաեէ վէ միւսալէհայը մուհաֆազաեէ մէմուր պուլունան մուրախխասլար պունլար տըր.

—

ԹԷԼԷԿՐԱՖ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Ամանս Հավասա Սիճիճցատան նոյ. 20 թարիխիյլէ քէշիտէ օլունան թէլէկրաֆնամէնին միճմիլէն թէրճէմէսի տիր.

Տիւնքի մուհարէպէ իւզերինէ սաղ թարաֆտա Նիշտէն Տրակօմանա գատար օլան թարիգ գուրթուլաճաղընտան, տիւնքի մուհարէպէնին նէթիճէսի Պուլկարլարա խաբերը օլմուշ տուր. Պուլկարլարը մուվաֆֆագիյեթի մէզքիւրէսի հասէպիյլէ, Նիշ թարիգիյլէ Սըրպիսթան ասքերինէ երգագ սէվգի միշքիլ օլաճագ տըր.

Սըրպ ասքերի մուխապէրանընն եարընն գաթթ օլունմասը միհթէմէլ տիր. Գաբթան Բանիցա գօմանտասընտա պիր խայլի Պուլկար թապուրլարը Զարիպրօտ տաղլարընտա պիր քէշֆի թէարրիզի իճրա իթտիքլէրինտէն. Սըրպլարընն իքի ախէշ արասընտա գալէպ, Տրակօման տերպէնտինի թախլիեէյէ մէճպուր օլաճագլարը մէյհուզ տուր.

Տիւնքի մուվաֆֆագիյեթին տիկէր պիր նէթիճէսի տախի Պրէսնիք ճիհէթինտէ պէր ֆըրգա Սըրպ ասքերի թարաֆընտան թէհտիտ օլունան Սօֆիանընն մուխաթարատան խալի օլմասը տրր.

Ֆըրգայը մէզքիւրէ, նօգթայի մէզքիւրէտէ Սօֆիաեա 17 քիլօմէթրօ գատար ուզագտա պուլունաճաղ տըր.

Պու կիւնքի կիւնտէ Սըրլըլար ֆէվգէլատէ իհթիեաթա մէճպուր օյաբագ՝ սօյ ճէնահլարընտան Պուլկար ասքերինին թատարրուզունա տիւշար օլմագտան իհթիրազ իլէ, թարիգի մէզպուրատ թէգատում իտէմէեճէքլէր տիր.

Պուլկարլարընն իշպու իլք մուվաֆֆագիյեթի մուհիմմէսի, Սօֆիատա վէ Սլիվնիցա օրտուկեահընտա ալցըլար իլէ թէլագգը օլունուշ տուր.

Պու կիւն բրէնս օն քիլօմէթրօ պօեունտա օլան սաֆլարը կէօգտէն կէչիրիպ, ասքեր իլէ միւսահէպէթ իթմիշ, վէ ասքեր թարաֆընտան հուրրա՝ սէտալէրիյլէ ալգըշլանմըշ տըր.

Բրէնս, էքսէր զապիթան իլէ միւսահէպէթ, վէ քէնտիլէրինի, մահիրանէ մանօվրալարընտան տօլաեը թէպրիք իթմիշ տիր.

Պուլկար թապուրլարընն էքսէրինտէ, եալընըզ իքի իւչ զապիթ պուլունտուզունտան, գօմանտանընն միւշքիլաթը թասավվուր օլունապիլիր. Էնայի մուհարէպէտէ պաղէն պիր թապուր, պիր չափուշուն գօմանտասընտա գալմըշ տըր.

Պուլկար ասքերի, զապիթլէրի ազ օյտուղու հալտէ, միւտհիշ պիր ատէչէ գարշը մուռնթագամէն մանօվրա իթմիշ տիր.

Սըրպլարար մուհարէպէյի չէտիտէն սօնրա, ասքերլէրինի թէնիգ վէ եախօտ մէվճուտ գուվվէթլէրինի էլտէ պուլունտուրմագ իւզրէ հարէքէթի ասքէրիեէ իլէ մէշղուլ օլտուգլարընտան, պու կիւն մուհարէպէ օյմամըշ տըր.

Պու սապահ Սըրպ ասքերինին սօլ ճէնահը, Տրակօման վէ Եաղօվա ճիվարընտա վէ կապէրին օրթասընտա, վէ սաղ ճէնահը Պիրոնիք թարաֆընտա կէօրունիւեօր իտի. Պատէհու Բումելիյի Շարգիտէն պինպաշը Գօրվէնգօմանտասընտաքի Պուլկար սիւարիլերի վիրուա իթտիկինտէն, թէրթիպի մէզքիւր թատիլ օլունմուշ տըր.

Տիւնքի մուհարէպէեէ տայիր պազը թաֆսիլաթ տահա իթա օլունուր. Բրէնսին ալաեը Սըրպլարընն սաղ ճէնահընտաքի մէվգըլարընը զապթա մէմուր օլուպ, իշպու մէվգըլար թէբէլէրտէն իպարէթ վէ պիր տանէսի տահա պիր կիւն էվվել Պուլկարլար եէտինտէ իտի. Ավմբար, տաղընն էթէքլէրինտէ եէրլէշիպ, չիտտէթլէ հիւճում իթտիքլէրինտէն, Սըրպլարընն պազըլարը թէբէլէրէ տօղրու ռիւճամթ իթմիշլէր, վէ պազըլարը տաղը տօլաշմըշլար տըր.

Սըրպլարար տիկէր պիր Պուլկար թապուրընն ամէչինէ թութուլարագ, ղաեէթլէ բէրիշան օլմուշլար, վէ 200 գատար մագթուլ թէրքիյլէ Տրակօման տօղրու ֆիրար իթմիշլէր տիր.

Պուլկարլար օ սրրատա էսիր թութմաեա իպթիտար իտէրէք, 400 նէֆէր գատար էսիր ալմըշլար տըր.

Անճագ իշպու հարէքէթլէրինտէ հիսս օլունուր տէրէճէտէ թէլէֆթի վիրիպ, բրէնսին եավէրը հարպլարընտան Մարինօֆ մուհիմ սուրէթտէ մէճրուհ օլմուշ տուր.

Իւչինճիս թէքէտէ պուլունան Սըրպ թապուրու պիր սաաթ գատար մուգավէմէթ իյլէմիշ իսէ տէ, Տրազօմանտան բէք չօգ ուզագ օլմաեան վէ իւզերինտէ չալըշգ պուլունան տիկէր պիր թէբէեէ չէքիլմիշ տիր. Վիտին ալաեը տախի սահրատա տիճը սուրէթինտէ Վլատիմիրօգա վէ Պալիսաեա տօղրու հարէքէթ իթմիշ իսի.

Պօեու սէքիզ քիլօմէթրօ գատար

Ոլորտներ՝ Ֆեդերացիայի ներսում

Ֆեդերացիայի ներսում գործող ոլորտներ՝ Ֆեդերացիայի ներսում գործող ոլորտներ՝ Ֆեդերացիայի ներսում գործող ոլորտներ՝

Հայրենիքի վիճակագրություն

Հայրենիքի ամենաբարձր լեռնագագաթը Ալագյազն է՝ 4095 մետր բարձրություն։ Ամենամեծ գետը Արաքսն է՝ 1072 կիլոմետր երկարությամբ։ Ամենամեծ լիճը Սևանա լիճն է՝ 1916 քառակուսի կիլոմետր մակերես։ Ամենամեծ քաղաքը Երևանն է՝ 1 000 000 բնակիչ։ Ամենամեծ գյուղը Ջրառատն է՝ 4 000 բնակիչ։ Ամենամեծ ոռոգման ջրանցքը Մեծ ջրանցքն է՝ 72 կիլոմետր երկարություն։ Ամենամեծ ամբարը Գառնիի ամբարն է՝ 1 000 000 տոննա հզորություն։ Ամենամեծ գրադարանը Մատենադարանն է՝ 1 000 000 ձեռագիր։ Ամենամեծ հրատարակությունը Հայոց հանրագիտարանն է՝ 12 հատոր։ Ամենամեծ գրքերի խանութը Գրքի տունն է։ Ամենամեծ հանդեսը «Գրական թերթ»-ն է։ Ամենամեծ ֆուտբոլային թիմը «Արարատ» ֆուտբոլային թիմն է։ Ամենամեծ հոկեյի թիմը «Արարատ» հոկեյի թիմն է։ Ամենամեծ ատլետիկայի թիմը «Արարատ» ատլետիկայի թիմն է։ Ամենամեծ ջրավազանը Սևանի ջրավազանն է։ Ամենամեծ ոռոգման համակարգը Արարատյան դաշտի ոռոգման համակարգն է։ Ամենամեծ ոռոգման ջրանցքը Մեծ ջրանցքն է։ Ամենամեծ ոռոգման ջրամբարը Գառնիի ջրամբարն է։ Ամենամեծ ոռոգման ջրհորը Գառնիի ջրհորն է։ Ամենամեծ ոռոգման ջրհորի խորությունը 300 մետր է։ Ամենամեծ ոռոգման ջրհորի տրամագիծը 3 մետր է։ Ամենամեծ ոռոգման ջրհորի ջրի ելքը 1 000 000 տոննա

ԷՃԶԱԽԱՆԷ ՎԷ ԷՃԶԱ. ՏԷԲՕԶԻԹՕՍՈՒ

ԺԱԳ ԱԼԷՔԵԱՆ

Պահքին Նեղուրին ճեւեւէ վե Բոյնրոր վե վէլոնոքը նեւեր էասրախանէլրէ

Տյուրկահոտ

—

Ըսխանդալա Պաշէ-էսքասասանդա կնօրէա էսրշըանդա Ն՝ 43

—

Կէրէք բայիթախթաա վէ կէրէք վիլաեաթաա պուլունան միւթէատտիտ միւշթէրիլէրիմին հագդը աճիզիտ տէրքեար վէ պիտիրիդ պույրուլան էմնիյէթինի հիւնի խսթիմալ իթմէք վէ քէնտիլէրինէ թէսհիլաթը միւքէմմէլէյի թէէմին կյլէմէք իւզրե, պու քէրրե միւնասէպաթրմը թէվսի իթմիշ օլտուղումու, բաղպէթլու էհալիեե իլան իթմէքլէ քէսպի ֆախը կյլէրիմ։

Մաղազամտա մէվճուտ օլան քեաֆֆէյի էմթաաեր պէրթաֆսիլ թաատտա իթմէքսիզին, շու գաատրրը պէեանլէ իքթիֆա կյլէրիմքի, նէզտիմտե հէր նէվի մամուլաթը քիմեէվիեե վէ իսբէյարիեե, մէշրուպաթ, վէ սայիրե, հեր նէվի ալէաթը ճէրրահիեե վէ ֆօթօկրաֆիեե, (մատէնատէն, ճամտան, պիլլօրան վէ դօմէլասթիքտէն) էտէվաթ վէ տիկեր մէվատտ վէ սայիրե պուլունտուղու կիպի, մատէն սուլարը տախի մէվճուտ տրը։ Գունլարտան մսատա, թօրտան վէ բէրաքէնտե էն ալէա մօրինա պալըղը եաղը վէ էն նէֆիս գօգուլու լիպէն, լավանթ, մէնտիլ իչին էքսթրէյեր վէ սայիրե պուլունուր։

Իշպու քեաֆֆէյի էմթաա՝ թէքմիլ Իվրօբանըն է՛ն մէշհուր մալլերի օլուպ, ֆիեաթլարը տախի դաեէթ էհվէն տիր։

Գունտան գաթինազար միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմ, պալէատե պէեան օլունան էմթաանը է՛ն ալէա ճինտէն օլտուղունու թագտիր իթմիշ օլտուգլարը կիպի, ըէչէթալարը թէրթիպինտէքի սիւրաթ վէ տօղյուլուղու տախի անլամըշ պուլունտուգլարը ճիհէթլէ, քէնտիլէրինէ միւրաճաաթ իթմէքլէ միւֆթէխիր օլտուղում խալգը էմնիյէթինէ մագհար օլապիլմէքլիկիմէ, խուսուսը մէզպուր իւմիտապախ պիր սէպէպ տիմէք տիր։

Հէր կիւն միւհթաճ օլանլարա պագմագ իւզրե, դաեէթ թէճրիւպէքեար օլան բէք չօգ ամրպպա էճզախանէմէ մէնսուպ պուլունմագտա տըրլար։

Ժան թէօտորիտէս, վէ Պապաեան տօգթօրլար՝ հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա էճզախանէմտե պուլունուրլար, վէ ճիւմաա կիւնլէրի մէճճանէն խասթալարա պագարար։

Խաարէխանէմիզտե հէր մէմալիք իչին սիբաբրշար գապուլ օլունուր

ԹԱՓԱՌԱԿԱՆ ՀՐԵԱՑ

Իշպու նամ՝ իլէ մաարուֆ էսէրին իլք էրմէնիճէ թերճէմէսի թիւքէնմիշ օլտուղունտան, իքինճի տէֆա օյորագ, վէ պիր թագրմթասիրլէր իլէ միւզէյեէն պուլունարագ իքինճի ճիլտի բէսիտէյի խիթամ օլտուղը կիպի, պու քէրրե իւչիւնճիւ ճիլտի տախի մէվզրի ինթիշարա չըգմըշ, վէ մապագիսի տախի տերտէսթի թապպ պուլունմուշ օլտուղու իլան իտիլիր։

ԻՏԱՐԷՅԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1885 թըշրիյնի սանինին 1 ինճի ճումա կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

Բոլոր ԼԻՆԳԻՐԻԿԻՆ հասա Ադալար ճանիկինտէ

ՊԷՏԷՐԻՆԷ

ՍԹ.	Տգ.	
2	15	Միւդիւք Ադատան Հէյպէլի Պուրկազ Գընալը [*]
2	30	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ադա, Հէյպէլի, Հէյպէլի Պուրկազ Գընալը [*]
7	45	Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ադա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Պեզիւք ադատան 8 ամ։

—

ՊԷՏԷՐԻՆԷՆ Ադալար ճանիկինի

9	30	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ադա Գարթալ, Բէնտիք։
10	45	Գընալը, Պուրկազ Հ. պէլի, Պ. Ադա։

[*] Իշ պու սէֆեր Թըշրինի սանինին 15 ինտէն իթիպարէն եարըմ սաաթ սօնրա հարէքէթ իտէճէք։

Հավա չէտիտ լուտս օլտուղու զէման սապահլայըն Ադալարտան քէօբրիւյէ վէ ախշամլայըն քէօբրիւտէն Ադալարա իլք սէֆերլէր իճրա օլընմայըք եալընըզ սապահլայըն Ադալարտան քէօբրիւյէ սօն սէֆեր իճրա օլունանա ղ կիպի քէօբրիւտէն տախի ախշամ իւզերի սաաթ 10 30 տա Պ.Ադայա գատար եալընըզ պիր սէֆեր իճրա օլունանագ տըր։

—

Բոլոր ԼԻՆԳԻՐԻԿԻՆ Ադալար ճանիկինտէ

ՊԷՏԷՐԻՆԷ

2	45	Բէնտիքտէն Գարթալ Պ. Ադա. Հէյպէլի. Պուրկազ Գընալը։
8	—	Բէնտիք. Գարթալ Պ Ադա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատը քէօյ. Պեզիւք Ադատան 9 15 տե։

—

ՊԷՏԷՐԻՆԷՆ Ադալար ճանիկինի

4	—	Գընալը, Պուրկազ Հէյպէլի. Պ.Ադա, Գարթալ, Բէնտիք։
9	45	Գընալը Պուրկազ Հէյպէլի Պ. Ադա Գարթալ, Բէնտիք։

—

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իսկա ՀԷՆԴԷՔԷՐԻ ԷՄԻՐԼԷՐԸՆ ԳԱՐԻ-ՍՈՒՐԷՆ ԵԿԵՐԷՆ ՀԱՏԵՐԻՆԷ

ՊԷՏԷՐԻՆԷՆ

ՍԹ.	Տգ.	
3	25	Իզմիտ կիտէն. 2
6	15	Պիլա Թէսատիֆ
8	15	Իզմիտ 5
10	45	Բէնտիք կիտէն 6

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱՏԱՆ

4	—	Բէնտիքտէն կելէն 1
7	10	Իզմիտտէն կելէն 5
9	—	Պիլա Թէսատիֆ
11	20	Իզմիտտէն կելէն 5

ԳԱՏԸ ՔԷՕՁ ԹԱՐԻԳԻ

Բոլոր ԼԻՆԳԻՐԻԿԻՆ հասա

ՊԷՏԷՐԻՆԷՆ ՍԹ.	Տգ.	ԳԱՏԸ ՔԷՕՁԻՆԷՆ ՍԹ	Տգ.
2	45	2	45
3	—	3	—
3	45	3	45
4	30	4	30
5	30	5	30
9	—	9	—
9	45	9	30
10	30	10	45
11	15	11	10
12	—	12	—

Բոլոր ԼԻՆԳԻՐԻ

ՊԷՏԷՐԻՆԷՆ ՍԹ.	Տգ.	ԳԱՏԸ ՔԷՕՁԻՆԷՆ ՍԹ.	Տգ
2	30		30
3	30	3	30
4	30	4	30
5	30	5	30
6	30	6	30
9	—	9	—
10	—	10	—
11	—	11	—
12	—	12	—

Սիմ մէսքիւքեաթը էճնէպիեէնին ալընրպ վերիմսի հիւքիմէթի սէնիեէնէ թահթը մնմուլ իեէթէ ալընտրդը ճիհէթլէ, իտարէյի Մախսուսի պիլէթճիլէրի թարաֆրնան ալընրպ վերիմէյի, վէ պիլէթճիլեր ագչէ պօզմագ իլէ միւքէլլեֆ օյմասրգլարընտան, իզաեի վագթի թիմամէք խչին եօնմուլարն վաբօր իւնրէթինի էվվէլճէ թետարիք կյլէմէլերի լաղմ կէլէճէկի ինթար օլունուր։

Քէօբրիւ վէ իսկէլէ մէմուրլարը այնէն պիլէթ ալըպ, պիլէթ եէրինէ բարա ալմալարը քիւլլիյնէն մէճուս տրը. միւթեճասրլէրի պէր մուճիպի թալմամթ չէտիտէն մէսու տրը։ Պինանէն ալէյհ, վաբօրա բարիպ օլան զէվամթին քէօբրիւտէն ազիմէթլէրինտ պիլէթլէրինի իսկէլէտէն ալմալարը, վէ հիյնի ավտէթլէրինտ, Գատը գարիեէսի իսկէլէսինտեն վաբօրա կիրէճէք օլանլար, պիլէթլէրինի մէզբիւր Գատը քէօյ իսկէլէսինտեն, վէ տիկեր իսկէլէլէրտէն բաքիպ օլանլար, վաբօրլար տերունինտե պիլէթլէրինի ալմալարը միւսթէրճա տրը։

Ագշամլարը քէօբրիւտէն սաաթ 9 45տե Ադալարա վէ սաաթ 11 15, վէ 12տե Գատը քէօյիւնե հարաքէթ իտեն վաբօրլարա ճիւբմի պէօյիւք եանի խարար, վէ պէօյիւք սանտրգ վէ տուպինա իլէ սանտալե վէ պունա միւմսիլ եօրճուլարս իպաճ իտեր տերեճէտ օլան եիւք վէ էչեա գապուլ օլունմահաճագ տրը։

Թէհլիքէտեն հազեր օլունմագ իչին, տիւման օլտուղու զէման, հեր վաբօր պուլունտրը նօգթատա թէվագգուֆ իտեճէկի կիպի, պ՝ ... էվ ֆուրթունա միւնասիպեթի իլէ պու սէֆերլէր իճրա օլունամագ իսկ, պու պապատ եօրճուլարը պիր չէյ սեպլէմէեէ հագդլարը օլմահաճագ տրը

ԻԼԱՆ

—

Էտիրնէ իլէ Տէտէ-աղաճ, վէ Տէտէ-աղաճ իլէ Էտիրնէ արասընտա իշլեեէն միւխթէլիֆ գաթարլարը 1883 սէպտէմբեր 1 թարիխինտեն իթիպարէն ճարի օլան թարիֆասընտա, ալաֆրանկա էօնիմիւզտէքի սեպտ. 7 թարիխինտեն իթիպարէն։ գաթարլարը վագթը հարէքէթ վէ վիսուլլերինճէ զիյրտե պէեան օլունան սուրէթտե թատիլաթ իճրա օլունմուշ օլտուղու, Շարգ տէմիմ եօլլարը իտարէսի թարաֆընտան իլան օլունուր։

		Սաաթ	Տակիքէ
Էտիրնէ	Հարէքէթ	6	50
Ուրլա	»	7	57
Գ. Պուրկաս	Վիսուլ	8	28
»	Հարէքէթ	8	52
Տիմէթօգա	»	9	37
Սօֆիլօ	»	11	02
Պիտիկլի	»	12	10
Ֆերէ	»	1	21
Տէտէ-աղաճ	Վիսուլ	2	28
Տէտէ-աղաճ	Հարէքէթ	12	14
Ֆերէ	»	1	54
Պիտիկլի	»	3	20
Սօֆիլօ	»	4	23
Տիմէթօգա	»	5	42
Գ. Պուրկաս	Վիսուլ	6	17
»	Հարէքէթ	6	37
Ուրլա	»	7	31
Էտիրնէ	Վիսուլ	8	15

Տէրսաաաէթ 15/27 օգ ոստ. 1885

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ

Շարունակ.

Եղիա Տէմիրճիպաշեան (գրաբար Ատամ) էֆէնտինին իշպու էսէրի՝ պէհէր մահ թապ ու նէշր օլունտուղունտան, իշպու այընքի տախի չըգմըշ, վէ 2 ղրուշ ֆիյաթը իլէ սաթըլմագտա պուլունմուշ տրը։